

Lahden kaupunki, Sivistyslautakunta, 16.08.2022

§ 91

Oikaisuvaatimus Erstan ja Villähteen koulujen hallinnollisesta yhdistämisestä

1817/00.01.02.05/2022

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Vastaava rehtori Matti Saarela p. 044-416 3336

Sivistysjohtaja Tiina Granqvist p. 050-383 6574

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Sivistysjohtaja Granqvist Tiina

Päätösehdotus

Sivistyslautakunta päättää hylätä oikaisuvaatimuksen

Käsittely

Asian käsittelyn yhteydessä varajäsen Antti Laaksonen esitti, että oikaisuvaatimus hyväksytään.

Jäsen Lasse Pakkanen kannatti tehtyä esitystä.

Puheenjohtaja totesi, että oli tehty kannatettu esittelijän päätösehdotuksesta poikkeava ehdotus, minkä johdosta tulee äänestää. Selostus hyväksyttiin.

Puheenjohtaja teki seuraavan äänestys ehdotuksen nimenhuutoäänestyksenä: Ne, jotka kannattavat esittelijän pohjaehdotusta äänestävät JAA, ja ne, jotka kannattavat varajäsen Antti Laaksosen esitystä, äänestävät EI. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Suoritettussa äänestyksessä annettiin 8 JAA-ääntä (Lientola, Saloranta, Hartman, Vahter, Rautapää, Kaasinen, Aaltonen, Markkanen) ja 2 EI-ääntä (Laaksonen, Pakkanen). Äänestyslista on liitteenä.

Puheenjohtaja totesi esittelijän päätösehdotuksen tulleen hyväksytyksi.

Perusteluosa

Sivistyslautakunnan päätöksestä 24.5.2022 § 61 Erstan ja Villähteen koulujen hallinnollinen yhdistäminen on tehty oikaisuvaatimus. Lautakunta päätti, että Erstan ja Villähteen peruskoulut yhdistetään hallinnollisesti 1.8.2022 lukien. Samalla lautakunta päätti, että uuden koulun rehtorin tehtävät avataan julkiseen hakuun touko-kesäkuun 2022 aikana ja muodostuvalle uudelle koululle järjestetään nimikilpailu syksyllä 2022.

Kuntalain mukaan lautakunnan päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen lautakunnalle. Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa sekä kunnan jäsen. Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Oikaisuvaatimus voidaan tehdä sekä laillisuus- että tarkoituksenmukaisuusperusteella.

Oikaisuvaatimuksen tekijällä on oikeus tehdä oikaisuvaatimus. Vaatimus on tehty määräaikaan, joten lautakunnan tulee ottaa asiaan kantaa.

Lautakunta voi harkintansa mukaan joko hylätä tai hyväksyä oikaisuvaatimuksen. Jos oikaisuvaatimus hyväksytään, sen kohteena oleva päätös voidaan kumota tai päätöstä voidaan muuttaa.

Lahden kaupungin hallintosäännön mukaan sivistyslautakunta päättää sivistyspalveluiden alaisten toimipisteiden määrästä ja sijainnista talousarviossa määritellyissä puitteissa.

Villähteen ja Erstan koulujen hallinnollinen yhdistäminen sisältyy sivistyslautakunnan syksyllä 2021 hyväksymään palveluverkkoselvitykseen. Selvityksessä on esitetty, että Erstan ja Villähteen alueelle suunnitellaan yksi 2-sarjainen alakoulu, joka tulee sijoittumaan Erstan koulun tontille. Päätöksen perusteena on Nastolan alueen oppilasmäärän lasku tulevina vuosina. Oppilasmäärän laskun myötä Erstan ja Villähteen alueella ei tarvita kahta 1 – 6 vuosiluokkien koulua. Villähteen koulun uudisrakennusosa jatkaa 0 – 2 luokkien kouluna.

1) Oikaisuvaatimuksen tekijät esittävät, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä perustuen valikoituihin asiatietoihin ja antamatta lautakunnan jäsenille oikeaa kuvaa asian valmistelun yhteydessä jo esittelijän tiedossa olleita seikoista.

Sivistyslautakunta toteaa, että palveluverkkosuunnitelmasta kokonaisuudessaan sekä Villähteen ja Erstan koulujen hallinnollisesta yhdistymisestä on järjestetty seuraavat kuulemistilaisuudet:

- 20.5.2021 asukkaiden kuuleminen palveluverkkosuunnitelmasta
- 5.4.2022 Erstan ja Villähteen koulujen henkilöstön kuuleminen koulujen hallinnollisesta yhdistämisestä. Paikalla olivat henkilöstön lisäksi sivistyslautakunnan puheenjohtaja, opetus- ja kasvatusjohtaja ja vastaava rehtori. Tästä tilaisuudesta on ollut lautakunnan kokouksen asiakirjoissa muistio.

Koulujen hallinnollisesta yhdistymisestä pyydettiin huhtikuussa 2022 lausunnot Erstan ja Villähteen peruskouluilta, koulujen oppilaskunnilta, koulujen vanhempainyhdistyksiltä, Lahden nuorisovaltuustolta, henkilöstöjärjestöiltä (JHL, JUKO/OAJ, JYTY) sekä Lahden seudun vanhemmat –LASEVA ry:ltä. Lausuntoja saatiin kaksi: Erstan koulun vanhempainyhdistykseltä ja Villähteen koulun oppilaskunnalta. Lisäksi molempien koulujen henkilöstö on tehnyt lautakunnalle suoraan vetoomukset koulujen hallinnollisen yhdistymisen aikataulun siirtämisestä.

Sivistyslautakunnalle esiteltiin Erstan ja Villähteen koulujen hallinnollista yhdistymistä 26.4.2022. Samassa yhteydessä lautakunnalle luovutettiin koonti määräaikana saapuneista lausunnoista. 24.5.2022 lautakunnalle esiteltiin päätöksenteon tueksi täsmennetyt oppilasmäärien toteutummat ja oppilasennusteet. (Materiaali liitteessä 1)

2) Oikaisuvaatimuksessa esitetään, että päätös on oppilaita syrjivä. Päätös johtaa siihen, että osalle alueen koululaisista tulee kohtuuttoman vaikea koulupolku verrattuna Lahden muiden alueiden koululaisiin. Päätös on merkittävästi vastoin lasten etua ja siten YK:n kansainvälisten lapsen oikeuksien sopimuksen 3. artiklaa, jonka mukaan kaikissa julkisen tai yksityisen sosiaalihuollon, tuomioistuinten, hallintoviranomaisten tai lainsäädäntöelinten toimissa, jotka koskevat lapsia, on ensisijaisesti otettava huomioon lapsen etu. Hallintoviranomainen ei ole tarkastellut päätöksen kokonaisvaikutusta lasten elinoloihin ja oppimiseen.

Sivistyslautakunta toteaa, että palveluverkkosuunnitelmaa laadittaessa tehtiin Nastolan kaupunginosan kouluverkkoa koskien vaikutusten ennakoarviointi (EVA) eri vaihtoehdoista:

a. Vaihtoehto o, jatketaan nykyisissä tiloissa: Oppilasmäärä laskee voimakkaasti. Osa tiloista huonokuntoisia ja terveyshaitta olemassa

lähivuosina. Lasten mahdollisuus itsenäiseen liikkumiseen parempi laajemman kouluverkon myötä.

b. Vaihtoehto 1, Rakokiven koulu täytetään, Kirkonkylä lakkaa, Erstan ja Villähteen alueelle monitoimitalo, jossa 1-9 luokat: Yläkoulun osalta sijoittuminen Erstan tai Villähteen alueelle on huono. Kaikilla kuitenkin olisi terveysturvalliset tilat. Osalle oppilaista koulumatka pitenee. Itsekseen kulkeminen ilman julkisia ei mahdollista kaikille. Koulumatka pitenee osalla yläkoululaisia huomattavasti.

c. Vaihtoehto 2, Rakokiven koulu täytetään, Kirkonkylä lakkaa, Kukkanen sijoittuu Kirkonkylän tai terveysaseman tai Rakokiven tontille, Erstan ja Villähteen alueelle yksi vuosiluokkien 1-6 koulu: Yläkoulu sijoittuisi parempaan paikkaan. Kulkeminen helpompaa. Erstan ja Villähteen alueella kuitenkin säilyisi yksi alakoulu. Osalle oppilaista koulumatka pitenee. Itsekseen kulkeminen ilman julkisia ei mahdollista kaikille.

Lausunnoista ja asukasillasta saadun palautteen perusteella muodostettiin vielä yksi vaihtoehto:

d. Yläkoulu ja Rakokivi kuten vaihtoehdossa kaksi. Villähteen uuteen kouluun jäisi 0-3 opetus. Muutoin 1-6 opetus sijoittuisi Erstan kouluun. 1-3 vuosiluokkien oppilaiden kulkeminen olisi turvallista lähellä olevaan kouluun. Tontilla olisi laajenemisvara, jos ennuste ei toteutuisikaan. Ersta pidettäisiin kuitenkin koko ajan 2-sarjaisena.

Lautakunta päätti toteuttaa vaihtoehdon d) sillä muutoksella, että Villähteen koululla toteutetaan 0-3 luokkien sijaan 0-2 opetus.

Sivistyslautakunnan tärkeä tehtävä on lasten elinolojen ja oppimisen turvaaminen. Kouluverkkosuunnittelulla pyritään juuri tähän: tarkoituksenmukainen oppilasmäärään suhteutettu kouluverkko turvaa

Lahden kaupungin resurssien riittävyyden laadukkaan oppimisympäristön järjestämiseen. Samanlaiset toimintaperiaatteet koskevat kaikkia Lahden kaupunginosia.

3) Oikaisuvaatimuksessa esitetään, että päätös on ristiriidassa Lahden kaupungin kehittämistavoitteiden kannalta eikä ota huomioon jo rakennettua alueellista infraa ja valmisteilla olevaa alueellista rakentamista.

Sivistyslautakunta toteaa, että sivistyspalveluiden tärkein kehittämistavoite on tarkoituksenmukainen palveluverkko, jossa ennakoidaan väestönkehitys kaupunginosittain. Tämä tavoite on johdettu Lahden kaupungin strategiasta ja talouden reunaehdoista. Palvelut tulee järjestää laadukkaasti, taloudellisesti ja tehokkaasti kuntatalouden realiteetit huomioiden. Suunnitelmat ja päätökset tehdään virallisiin väestöennusteisiin nojautuen niin, että reagointimahdollisuus säilytetään, mikäli toteutunut väestökehitys ei ole ennusteiden mukainen.

4) Oikaisuvaatimuksen tekijät esittävät, että päätöksen perusteeksi esitetty oppilasennuste on virheellinen.

Oikaisuvaatimuksen tekijät ovat esittäneet oman näkemyksensä Villähteen alueen rakentumisesta ja asukasennusteista ja siitä, kuinka koulujen sijoittelu tulisi tehdä.

Sivistyslautakunta toteaa, että lautakunnalla on ollut käytettävissään palveluverkkotyön pohjana olleet oppilasmäärien toteumat ja väestöennusteet. Lisäksi lisämateriaalissa on vielä tarkennettu tilastokeskuksen mukaiset toteumat vuosilta 2019, 2020, 2021 ja 2022.

Edellinen oppilasennuste palveluverkkotyössä on vuodelta 2020 ja seuraava

saadaan marraskuussa 2022. Tilastokeskuksen ennuste julkaistaan joka toinen vuosi.

Lisämateriaalina lautakunnalle toimitettiin tilastoalueittain toteumat vuosilta 2020 ja 2021 ikäryhmässä 0-12, mikä osoittaa, että joinakin vuosina ikäryhmässä on kasvua ja toisessa kohtaa laskua. (Materiaali liitteessä 1)

Loppupäätelmä

Päätös on syntynyt oikeassa järjestyksessä: kyseinen päätös kuuluu sivistyslautakunnan toimivaltaan ja päätöstä on edeltänyt asianosaisten kuuleminen. Päätös on myös perusteltu. Asian käsittelyssä on noudatettu hallintolain 6 luvun 31 §:n mukaista velvollisuutta huolehtia asian riittävästä ja asianmukaisesta selvittämisestä sekä 41 §:n mukaista velvollisuutta vaikuttamismahdollisuuksien varaamiseen. Palveluverkkosuunnitelman eri vaihtoehtoista on tehty vaikutusten ennakoarviointi (EVA).

Sivistyslautakunta on perehtynyt laajasti asiaan ja saanut päätöksenteon pohjaksi kaiken käytettävissä olevan tiedon.

Oikaisuvaatimuksen tekijät vetoavat pääasiassa tarkoituksenmukaisuustekijöihin arvostellessaan päätöstä.

Sivistyslautakunta on katsonut tarkoituksenmukaiseksi yhdistää Villähteen ja Erstan koulut hallinnollisesti ja lautakunta on oikea toimitelin tarkoituksenmukaisuuden harkintaan.

Oikaisuvaatimus tulee hylätä perusteettomana.

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus

Toimenpiteet

Oikaisuvaatimuksen tekijät